

รวมด้วย
มะนาวลงดิน
บำรุงคัมภีร์นอกฤดู

- บรรณาธิการ : อภิชาติ ศรีสอาด
- เรียบเรียง : พังริ สำโรงเย็น

“สวนมะนาวยกร่องลูกฟูก”
ต้นทุนต่ำ..ระบายน้ำดี..อายุยืน..ผลผลิตสูง
บังคับบนอกฤดูได้...ไม่ยาก

ສົມກາຍຕ໌ພິເສດ...

9 เขียนสวนมะนาวลงดิน รายได้ทั้งปี

รศ.ดร.รวี กับมะนาวทรงพุ่มใหญ่ลอบตึน

- **มะนาวลงดินทำนอกฤดู**...ให้ผลผลิตสูงถึง **3,000-5,000**
ผล/ต้น/ปี
- **"ขายทำยาว"** เพยสูตรสำเร็จ มะนาวกรอบลูกพูกกระษะชิด
ลดต้นทุน
- **"พิเศษศรี มะนาวดำเนิน"** ๓๓ มะนาวรอบแปดกดินเหนียว
ปลูก **450** ต้น...เก็บคราวละ **75,000** บาท
- **เปิดเคล็ด ทำนอกฤดู** ด้วยปุ๋ยโยกหน้า-หลัง + ป้อนคันโรค
& ๓๓ ลง ด้วยสูตรเด็ด **"1-4-7"**

สร้างลวงมะนาว “ขอร้องลูกพี่” แบบยั่งยืน..ตามแนวทาง..รศ.ดร.รวี เสรฐภักดี

“ณัฐภณ ชุมภู หนุ่มเหนือรักเกษตร
ผู้ปลูกปิ่นสวนมะนาวในพื้นชื่อ ‘สวนมะนาว
กสิพัฒน์’ ขอเป็นศิษย์มีครู เดินทางรอย
รศ.ดร.รวิ ปลูกแบบลงดินยกร่องลูกฟูก และ
นำความรู้มาประยุกต์ให้เข้ากับพื้นที่ของตน ไม่
ถึง 2 ปีเห็นผลทันตา ผลผลิตสมบูรณ์ ตัดกิ่ง
ขายก็ยังงาม แะให้ปลูกลงดินยกร่องลูกฟูก
สามารถบังคับนอกฤดูได้แน่ถ้ารู้เทคนิค พร้อม
ควักความรู้ที่มีทั้งหมดเผยแพร่อย่างไม่หวั่น
ตั้งแต่ขั้นตอนแรกจนถึงมือผู้บริโภค”

“สวนมะนาวกสิพัฒน์” พันธุ์ มะนาวปลูกลงดินยกร่องลูกฟูก บังคับนอกฤดูได้ชั่วครั้ง ต้นทุนถูกเหลือเชื่อ

ติดตามชีวิตหนุ่มช่างเทคนิค...สู่
เกษตรกรสวนมะนาว

ไม่ได้มาก เพราะยังจับต้นชนปลายอะไรไม่ถูก มา
เริ่มลงมือจริงๆ ในปีที่สอง แต่ช่วงปีแรกก็มีการ

“ในปีแรกเมื่อติดต่อเช่าสวนได้ แต่ก็ทำอะไร

หาข้อมูลสะสมไว้บ้าง ทั้งการอบรม หาความรู้จาก อินเทอร์เน็ต เยี่ยมชมสวนในพื้นที่ ทั้งเรื่องมะนาว และการทำปุ๋ยหมัก การเตรียมการ ต้นทุน ข้อดี-ข้อเสียของการปลูกแบบต่างๆ สายพันธุ์มะนาวที่ตลาดต้องการ รวมถึงเรื่องของโรคและแมลง อาการต่างๆ ที่เกิดกับมะนาว

“พอหมดฝนเข้าสู่ช่วงหน้าหนาว ในช่วงต้นปี ต่อมาก็เริ่มวางแผนการปลูกมะนาว มีการปรับพื้นที่ เตรียมแปลง และได้ตัดสินใจแล้วว่า จะเลือกวิธีปลูก แบบปลูกลงดิน”

ประโยคยืนยันถึงความพยายาม และตั้งใจจริงของ **คุณณัฐณ ชุมภู** หรือคุณโมจิ เจ้าของ “สวนมะนาวกสิพัฒน์” เขาเป็นหนึ่งในลูกศิษย์ที่ผ่านการอบรมจาก รศ.ดร.รวิ เสรรักษ์ดี และขอเดินตามแนวทางนี้อย่างไม่แตกแถว โดยเจ้าตัวเริ่มบทสนทนาด้วยความเป็นมาของการก่อตั้งสวนมะนาวกว่า 2 ไร่ของตนเองว่า หลังจากที่เขาทำงานในตำแหน่งหัวหน้าช่างเทคนิค ในโรงงานอิเล็กทรอนิกส์ ย่านนิคมอุตสาหกรรมลำพูน มาได้สิบกว่าปี จึงเกิดความสนใจอยากลองหันมาหาอาชีพอื่นทำ

ถำรอง หรือเสริมกับงานประจำ เพื่อจะได้ทำงานประจำให้น้อยลง มีเวลาให้กับตัวเองมากขึ้น และหาช่องทางเผื่อไว้หากว่าไม่ได้ทำงานตรงนี้แล้ว

จากนั้นจึงลองหาช่องทางต่างๆ ทางอินเทอร์เน็ต สุดท้ายมาสนใจงานด้านเกษตรกรรม ถึงแม้ว่าพื้นเพดั้งเดิมจะไม่มีอาชีพเกษตรกรรมมาก่อนเลยก็ตาม ซึ่งช่วงที่หาข้อมูลด้านการเกษตรก็พยายามหาดูว่า มีอะไรบ้าง ที่ลงทุนทำไปแล้วให้ผลผลิต และผลตอบแทนเร็วที่สุด เพราะมีข้อจำกัดอยู่อย่างหนึ่งว่า

“ผมไม่มีที่ดินเป็นของตัวเอง ถ้าทำเกษตรก็ต้องไปเช่าที่เขาทำ จะเลือกเลี้ยงสัตว์ก็ดูจะเป็นไปไม่ได้ เพราะงานประจำต้องสลับเข้างานกลางวัน สลับกับกลางคืน คงไม่สะดวกเรื่องการดูแล และให้อาหาร เลยหาข้อมูลมาทางด้านการปลูกพืช และหาดูว่ามีพืชชนิดใดที่เหมาะสมกับตัวเอง ที่สามารถทำเองคนเดียวได้ โดยไม่ต้องมีลูกจ้าง และให้ผลตอบแทนเร็วที่สุด สามารถทำควบคู่กับงานประจำที่ทำอยู่ได้

“หลังจากที่หาข้อมูล และศึกษารายละเอียด

มาหลายอย่าง สุดท้ายมาสนใจที่การปลูกมะนาว เพราะระยะเวลาในการปลูกไม่นานนั้ เพียง 8 เดือน ก็สามารถให้ผลผลิตได้ ที่สำคัญคือ ถ้าสามารถ ทำให้ออกนอกฤดูได้ ราคาจะแพงกว่าช่วงปกตินับ 10 เท่า เลยศึกษาข้อมูลเรื่องมะนาวอย่างจริงจัง และหาแนวทาง วางแผนเอาไว้ และเริ่มลงมือทำได้ ประมาณ 1 ปีแล้วครับ”

ปลูกลงดินแบบยกร่องลูกฟูก... ต้นทุนน้อยทำได้

คุณโมจิบอกว่า ปัจจัยสำคัญที่เป็นสาเหตุ ทำให้ต้องเลือกปลูกแบบลงดิน ประการแรกคือ ปัญหาเรื่องต้นทุน เพราะการปลูกแบบวงบ่อ นั้น ค่าต้นทุนส่วนแรกที่ต้องเสียไปคือค่าวงบ่อซีเมนต์ และฝารอง อย่างเช่นช่วงปี พ.ศ.2555 วงบ่อขนาด 80X40 ซม. ราคา 120 บาท และฝารอง 100 บาท ซึ่งเจ้าตัววางแผนจะปลูกประมาณ 250 ต้น ดังนั้น ต้องลงทุนเฉพาะวงบ่อและฝารองประมาณครึ่งแสน ซึ่ง นับว่าเป็นจำนวนเงินที่มากพอสมควร (ราคานี้ยังไม่ รวมค่ากิ่งพันธุ์ วัสดุปลูก อุปกรณ์ระบบน้ำ ฯลฯ)

แต่ถ้าปลูกแบบลงดินโดยยกร่องแบบลูกฟูก

จะเสียแต่ค่าจ้างรถไถมาทำการปรับที่ประมาณ 5 พันบาท ข้อดีอีกประการหนึ่งของการปลูกลงดิน แบบยกร่องลูกฟูกคือจะไม่มีปัญหาเรื่องน้ำท่วมขัง น้ำสามารถไหลลงจากแปลงได้ตลอด เพราะมะนาว เป็นพืชที่ชอบชื้นแต่ไม่ชอบแฉะ น้ำท่วมขังเป็นเวลานานไม่ได้ หากพื้นที่เป็นที่ลุ่ม หรือพื้นที่ที่ระบายน้ำ ได้ยาก มีประวัติน้ำท่วมขัง การปลูกแบบยกร่องจะ แก้ปัญหาตรงนี้ได้ดี

และด้วยงบที่มีจำกัดจึงทำให้คุณโมจิตัดสินใจ ปลูกแบบลงดิน และเริ่มศึกษาแนวทางการปลูก แบบลงดินนับแต่นั้นมา โดยยึดแนวทางของ รศ.ดร. รวี เสธฐักดี เป็นหลัก ตามที่ได้เคยไปฝึกอบรม เรื่อง เทคนิคการผลิตมะนาวนอกฤดูและการผลิต ใบมะกรูดเชิงการค้า ที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาไม้ผล เขตร้อน สถาบันวิจัยและพัฒนา กำแพงแสน

เคล็ดลับการปลูกมะนาวแบบลงดิน ยกร่องลูกฟูก

สำหรับการปลูกแบบลงดินของทางสวนกลี พัฒน์ จะใช้วิธีการยกร่องแบบลูกฟูก โดยใช้รถ ไถ ไถพรวนในการยกร่อง ไถพรวนทั้งด้านซ้ายและ ด้านขวาของแปลง เพื่อให้ดินขึ้นไบนแปลง ระยะ

ลักษณะการปลูกแบบยกร่องลูกฟูก

ปลูกที่ส่วนกำหนดไว้คือระยะ
ห่างระหว่างแปลง 4 เมตร และ
ระหว่างต้น 3 เมตร เรียกว่าระยะ
4x3 เมตร ความกว้าง
สันแปลง 2 เมตร ร่องระหว่าง
แปลง 2 เมตร

แต่การทำร่องปลูกฟูกจะทำให้
เป็นลักษณะพื้นปลา หรือคล้าย
กับใบเลื่อย แต่พอรถไถปรับได้
รูปทรงแล้ว ก็จะทำการไถพรวน
ด้วยจอบหมุนบนแปลงอีกที เสร็จ
แล้วก็ได้ปลูกฟูกในลักษณะ
เหมือนหลังเต่า ความกว้างของ

สันแปลงและร่องก็จะเปลี่ยนไป ส่วนความสูงของ
แปลง จะให้รถไถพรวนดินให้ได้สูงที่สุดเท่าที่ทำได้
ประมาณ 80-100 ซม. และหลังจากที่ดินเซ็ทตัวแล้ว
จะให้ความสูงของแปลงที่ประมาณ 50-80 ซม. ก็จะ
ได้แปลงยกทรงแบบปลูกฟูกที่พร้อมปลูกมะนาวแล้ว

ขั้นตอนการปลูก จะเตรียมหลุมปลูก โดย
ขุดหลุมกว้างประมาณ 50 ซม. และลึก 50 ซม.
หรือประมาณกะละมังซักผ้า แล้วนำวัสดุปลูกที่
เตรียมไว้มาคลุกรวมกันในหลุม
ปลูก วัสดุที่ทางสวนเลือกใช้ จะเป็นวัสดุโปร่งที่มีอยู่ในพื้นที่ เช่น
เปลือกถั่ว เปลือกมะพร้าวสับ
เศษใบไม้ เปลือกข้าวโพด แกลบ
ดำ คลุกรวมกันกับปุ๋ยหมักสูตร
วิศวกรรมแม่โจ้ ที่ทางสวนหมัก
ใช้เอง นอกจากนี้ยังใช้ดินเก่าที่
ได้มาจากบ่อบำบัดของฟาร์มหมู
หรือบ่อพักที่เขาล้างฟาร์ม แล้วมีการทับถมนานถึง
5 ปี แล้วทางฟาร์มไถดินในบ่อออกทิ้งตอนที่ขุด

นำกิ่งพันธุ์ออกจากถุงดำ

แผ่รากก่อนนำลงปลูก

ลอกบ่อ มาใช้ผสมเป็นวัสดุปลูก อัตราส่วนที่ใช้คือ
วัสดุโปร่งต่างๆ อย่างละ 1 ส่วน ดินจากบ่อบำบัด
1 ส่วน และปุ๋ยหมักสูตรวิศวกรรมแม่โจ้อัตรา 1
ต่อ 10 ส่วน คลุกเคล้าให้เข้ากันในหลุมปลูกเลย
โดยผสมในหลุมปลูกจนพูนล้นขึ้นมา

หลังจากเตรียมดินเรียบร้อยแล้ว ในขั้น
ตอนการปลูกจะขุดหลุมกว้างประมาณ 10 นิ้ว ลึก
สักหน้าจอบ โดยใช้กิ่งพันธุ์จากกิ่งตอน ที่ผ่านการ
ชำในถุงดำมาแล้วประมาณ 20 วัน
ถึง 1 เดือน เป็นช่วงที่รากกำลังเดิน
ดีลงปลูก การปลูกมะนาวจะไม่ปลูก
ลึกมาก เพราะอาจจะมีปัญหาอย่าง
ช่วงหน้าฝน จะทำให้มีน้ำขังในหลุม
ปลูกเป็นสาเหตุทำให้น้ำท่วมรากและ
เกิดรากเน่าได้ และที่สำคัญ ตอนที่
นำกล้าพันธุ์ลงปลูกต้องทำการแผ่ราก
มะนาวด้วย เพื่อแก้ปัญหารากขาด
และเป็นการช่วยให้รากมะนาวหาอาหารได้เร็วขึ้น
เป็นการแก้ปัญหาปลูกแล้วมะนาวไม่โต หรือตายได้

ให้น้ำระบบมินิสปริงเกอร์ เป็นการให้น้ำแบบพุ่มคว่ำ

เคล็ดลับการดูแลรักษา

คุณโมจิเพิ่มเติมว่า การให้น้ำมะนาวจะใช้ระบบมินิสปริงเกอร์ เป็นการให้น้ำแบบพุ่มคว่ำลักษณะเป็นฝอย เพื่อให้ น้ำค่อยๆ ซึมเข้าผิวดิน รัศมีของการให้น้ำปรับตามขนาดทรงพุ่มของมะนาว โดยการปรับความสูงของหลักมินิสปริงเกอร์ และดูการกระจายของน้ำว่าทั่วถึงและครอบคลุมรากมะนาวหรือไม่ ในช่วงหน้าแล้งจะให้น้ำทุกๆ 3 วัน ส่วนช่วงหน้าฝนประมาณอาทิตย์ละ 1 ครั้ง โดยดูความชื้นของหน้าดินเป็นหลัก สำหรับการให้น้ำมะนาวแบบปลูกลงดินจะต่างกับกับแบบปลูกในวงบ่อซีเมนต์คือ ปลูกในวงบ่อจะให้น้ำประมาณ 2 วันครั้ง ให้เป็นเวลาประมาณ 5-10 นาทีก็จะทั่วทั้งวงบ่อแต่น้ำจะอยู่ไม่นาน ถ้าขาดน้ำไปเกิน 3 วันต้นมะนาวจะแสดงอาการเหี่ยวเฉา ส่วนการให้น้ำมะนาวแบบปลูกลงดินจะให้ 3-5 วันครั้ง โดย

การเข้าทำลายของหนอนชอนใบ

จะให้นานประมาณครึ่งละครึ่งชั่วโมง แต่ถ้าหากมีรูจะต้องไปต่างจังหวัดแล้วไม่ได้รดน้ำประมาณ 1 อาทิตย์ ต้นมะนาวจะยังไม่แสดงอาการเหี่ยวเฉา เพราะว่าดินในบริเวณรอบๆ ต้นมะนาวยังคงมีความชื้นสะสมอยู่ ก็นับว่าเป็นจุดต่างที่เกษตรกรต้องพิจารณาในการเลือกปลูกมะนาวอีกข้อหนึ่งด้วย หลังจากที่มีมะนาวเริ่มตั้งตัวได้ จะทำการให้ปุ๋ยทางดินสูตรที่มีตัวหน้าสูงอย่าง 21-7-14 หรือ

25-7-7 ทุกๆ 20 วัน และพ่นทางใบด้วยสูตรตัวหน้าสูงเช่นกันอย่าง 24-9-19 (นกเงือกเขียว) หรือ 30-20-10 ที่มีส่วนผสมของ TE (Trace element) หรือจุลธาตุทุกๆ 7 วัน ควรพ่นในตอนเช้าก่อนที่ปากใบจะเปิด สิ่งที่ต้องระวังก็คือศัตรูตัวฉกาจของมะนาวอย่างหนอนชอนใบ ที่สวนกลีพัฒน์จะทำการพ่นป้องกันในช่วงมะนาวแตกยอดอ่อนด้วยสารป้องกันหนอนชอนใบอย่าง อะบาเม็กติน ไซ

แคงเกอร์

โดนเพลี้ยไฟช่วงผลอ่อน ทำให้ผิวเสียหาย ไม่ได้ราคา

เปอร์เมทริน และคลอไพริฟอส พ่นสลับกันเพื่อป้องกันการดื้อยา ด้วยสูตร 1-4-7 คือพ่นครั้งแรกช่วงที่มะนาวแตกยอดอ่อนยาวประมาณ 1 ซม. 1 ครั้งนับเป็นวันที่ 1 แล้วนับต่อไปอีก 3 วันพ่นอีก 1 ครั้ง คือวันที่ 4 จากวันแรกที่พ่น และนับอีก 3 วันพ่นอีก 1 ครั้งก็คือวันที่ 7 พ่นครบ 3 ครั้งจึงหยุดพ่น จะพ่นครั้งต่อไปอีกประมาณ 1 เดือน ช่วงที่มะนาวแตกยอดใหม่อีกครั้ง

ที่สำคัญต้องสลับยาในการพ่น ถ้ามียา 3 ตัวก็พ่นครั้งละตัว แต่ถ้ามี 2 ตัวก็พ่นสลับกัน ตัวไหนก่อนหรือหลังก็ได้ พ่นโดยผสมสารจับใบด้วยทุกครั้ง และที่สำคัญควรพ่นในช่วงหลังพระอาทิตย์ตกดิน เพราะเป็นช่วงที่ผีเสื้อกลางคืนมาวางไข่ จะได้กำจัดผีเสื้อที่มาวางไข่บนใบมะนาวได้ และเหตุที่ต้องพ่นห่างกัน 3 วันเพราะผีเสื้อที่มาวางไข่จะใช้เวลาฟักไข่ประมาณ 3 วันจึงจะออกมาเป็นหนอนคอยทำลายยอดอ่อนของมะนาว การพ่นทุกช่วง 3 วันจะเป็นการทำลายวงจรของหนอนชอนใบได้ดีที่สุด

ส่วนปัญหาใหญ่อีกอย่างหนึ่งที่ชาวสวนมะนาวต้องเจอคือโรคแคงเกอร์ ที่นี้จะใช้สาร

คอปเปอร์ไฮดรอกไซด์ อย่างฟังกูราน ช่วยระงับการแพร่กระจายของโรคแคงเกอร์ โดยพ่นทางใบในช่วงที่มะนาวแตกยอดอ่อน เป็นการช่วยแก้ปัญหาโรคแคงเกอร์ในมะนาวได้อีกทาง

นอกจากนี้ยังใช้น้ำหมักมูลหมูสูตรของ ม.เกษตรกำแพงแสน ที่หมักใช้เองมาพ่นทางใบ พร้อมกันกับการพ่นปุ๋ยทางใบ ในอัตราส่วน น้ำหมักขี้หมู 1 ลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร หลังจากที่ใช้ น้ำหมักขี้หมูพ่นทางใบพบว่าใบมะนาวมีสีเขียวเข้มขึ้น ใบใหญ่สมบูรณ์ ใบเป็นมัน และยอด

น้ำหมักมูลหมู

ใหม่จะไม่ค่อยมีอาการระบาดของแคงเกอร์ ต่างกันกับต้นที่พ่นคอปเปอร์ป้องกันเพียงอย่างเดียว เพราะน้ำหมักขี้หมูมีส่วนช่วยให้มะนาวสมบูรณ์แข็งแรง พอต้นมะนาวแข็งแรง โรคต่างๆ ก็เข้าทำลายได้ยาก เป็น

อีกทางเลือกหนึ่งที่ชาวสวนมะนาวสามารถทำได้เองด้วยวิธีง่ายๆ ต้นทุ่นต่ำ ตลอดจนมีการพ่นสารป้องกันเพลี้ยไฟและไรแดงที่จะมาทำลายดูดกินน้ำเลี้ยงยอดอ่อนของมะนาวเป็นระยะๆ ไป

ปลูกระยะชิด การควบคุมทรงพุ่มสำคัญ

เนื่องจากที่สวนของคุณโมจิจะปลูกลงดินในระยะ 4x3 เมตร ดังนั้น จึงเน้นไปที่การควบคุมทรงพุ่ม และการตัดแต่งกิ่งเป็นหลัก เพื่อควบคุมทรงพุ่มไม่ให้สูงเกินไป และไม่ให้ทรงพุ่มชนกัน เพื่อความสะดวกในการพ่นปุ๋ยและยา ตลอดจนการดูแลและจัดการมะนาว เพราะเน้นการจัดการ

สวนเพียงคนเดียว คือสามารถทำงานคนเดียวได้
ทั้งสวน เนื่องจากไม่มีลูกจ้าง จัดการสวนด้วยตัว
เองทั้งหมด การจัดการทรงพุ่มนอกจากเป็นการจัด
แต่งทรงพุ่มให้ได้รูปทรงที่ดี และสวยงามแล้ว ยัง
เป็นการลดปัญหาเรื่องโรคและแมลงต่างๆ ได้ด้วย
โดยจะเปิดด้านล่างโคนต้นให้โล่ง จะให้มีกิ่ง
ที่ระดับความสูงจากพื้นดินประมาณ 50 ซม.ขึ้นไป
เพื่อให้แดดส่องถึงโคนต้นได้ทั่วถึง ทั้งยังสะดวก
ในการกำจัดวัชพืช และการใส่ปุ๋ย ไม่เป็นที่หลบ

เคล็ดลับการบังคับนอกฤดู

ถึงแม้ที่สวนของคุณโมจิจะเพิ่งบังคับนอก
ฤดูไปได้เพียงครั้งเดียว แต่ก็ได้ผลลัพธ์ดี แม้จะ
เป็นช่วงที่มะนาวราคาสูงแล้วก็ตาม คือสามารถ
เก็บลูกขายได้ในช่วงปลายเดือนเมษายน ถึงเดือน
พฤษภาคม ในช่วงดังกล่าวมะนาวมีราคาถูกลง 6
บาท ถ้าเป็นช่วงเดือนมีนาคมและเมษายน ราคาถูกลง
ละ 8-10 บาท พร้อมแนะนำการวางแผนของตนเองว่า
“การวางแผนในปีต่อไป ควรเริ่มวงจรการทำ

ซ้อนของแมลงต่างๆ การจัดการทรงพุ่มโปร่ง โดย
การทำจัดกิ่งทางหนุ กิ่งที่แทงเข้ากลางทรงพุ่ม กิ่ง
ที่เป็นโรค และกิ่งไม่สมบูรณ์ทิ้งไป เป็นการช่วยให้
ต้นมะนาวสามารถส่งอาหารขึ้นไปเลี้ยงกิ่งที่สมบูรณ์
ได้เต็มที่ ไม่ต้องสูญเสียอาหารไปกับกิ่งที่ไม่เป็น
ประโยชน์ นอกจากนี้ ลักษณะทรงพุ่มที่โปร่ง จะ
ช่วยให้ประหยัดปุ๋ยและยาได้มาก เพราะพ่นเพียง
ด้านเดียว ละอองน้ำที่พ่นก็สามารถกระจายได้ทั่ว
ทั้งต้นได้ง่ายกว่า ถ้าทรงพุ่มทึบต้องเดินพ่นรอบๆ
ต้นกว่าจะทั่ว ทำให้สูญเสียปุ๋ยและยาไปมาก

นอกฤดูแบบปลูกลงดินให้เร็วขึ้นกว่าเดิมประมาณ
20-30 วัน จะทำให้ตรงกับช่วงที่มะนาวมีราคาแพง
ส่วนเรื่องการตลาดนั้นทางสวนเก็บขายเอง เฉพาะ
ร้านส้มตำกับร้านขายอาหารย่านนิคมอุตสาหกรรม
ลำพูน ก็แทบไม่พอเก็บส่งให้เขาแล้ว เพราะช่วง
ดังกล่าวเป็นหน้าร้อนมีปริมาณการบริโภคสูง โดย
เฉพาะพนักงานบริษัทในย่านนิคมอุตสาหกรรม และ
นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชมเมืองลำพูน

“ร้านส้มตำบางร้านใช้มะนาวถึง 400 ลูก
ต่อวัน บางส่วนแม่ค้าแผงผักในตลาดก็ขอแบ่ง

รับไปขายบ้าง เพราะเป็น
มะนาวพันธุ์เป็นเป็นที่นิยม
ของตลาดแถวนี้จึงไม่หวั่น
และทางสวนได้สำรวจความ
ต้องการของตลาดก่อนที่จะ
ตัดสินใจปลูกแล้ว การขาย
ผ่านพ่อค้าคนกลางจะได้
ราคาต่ำกว่าราคาท้องตลาด
ไปอีก 3-5 บาท ทางสวนจึง

กิ่งตอนพร้อมจำหน่าย

เน้นขายเอง ขายตรงสู่ลูกค้า ด้วยคุณภาพและความ
สดใหม่ทำให้ลูกค้าไม่ปฏิเสธที่จะซื้อครับ”

นอกจากรายได้จากการขายลูกมะนาวในช่วง
หน้าแล้งแล้ว ที่นี่ยังแบ่งออกเป็น 2 โซน คือโซน
สำหรับทำมะนาวนอกฤดู กับโซนสำหรับตอนกิ่ง
ทำกิ่งพันธุ์ขาย เพราะกิ่งพันธุ์ที่ได้จากต้นที่ทำนอก
ฤดู หรือผ่านการพ่นด้วยสารพาโคลบิวทราโซล ไม่
เหมาะสำหรับการนำมาทำเป็นกิ่งพันธุ์ เพราะสาร
ดังกล่าวจะไปลดการเจริญเติบโตทางด้านกิ่งใบของ
มะนาว จะทำให้ต้นที่ปลูกใหม่แตกยอดใหม่ได้ยาก
ส่วนแปลงสำหรับทำกิ่งพันธุ์จะไม่มีสารพ่นสารใดๆ
นอกจากให้ปุ๋ยบำรุงตามระยะ และป้องกันหนอน
ชอนใบ เพลี้ยไฟ ไรแดง กับโรคแคงเกอร์เท่านั้น

ทั้งนี้ เหตุผลที่ทำให้กิ่งพันธุ์ขายควบคู่การทำ
นอกฤดูไปด้วย เพราะการตอนกิ่งขายทำให้มีรายได้
ประจำเดือนเข้ามาเป็นค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิต
และค่าปุ๋ยค่ายาบำรุงต้นมะนาว เพราะการทำมะนาว
นอกฤดูสามารถทำได้เพียงปีละครั้ง ต้องรอเป็นปี
และต้องทำให้สำเร็จคือให้ออกช่วงหน้าแล้งให้ได้จึง
จะได้เงินเป็นกอบเป็นกำ การทำกิ่งตอนขายเป็นการ
สร้างรายได้อีกทางหนึ่ง ซึ่งถ้าเทียบดูแล้วอาจจะ
มากกว่าการทำมะนาวนอกฤดูหลายเท่า เรียกได้ว่า
เป็นรายได้หลักได้เลย

หลังจากต้นมะนาวมีอายุประมาณ 8 เดือน
จะมีความกว้างทรงพุ่มประมาณ 1.5 เมตร ก็
สามารถเข้าสู่วงจรการทำมะนาวนอกฤดูได้แล้ว
โดยที่นี่จะเริ่มทำตั้งแต่ช่วงกลางเดือนกรกฎาคมถึง
ต้นเดือนสิงหาคมเพื่อให้สามารถเก็บมะนาวจำหน่าย
ได้ในช่วงเดือนมีนาคมถึงเมษายน ของปีถัดไป
วงจรการทำนอกฤดูทั้งหมดจนถึงระยะเก็บผลกิน
เวลาประมาณ 8 เดือนด้วยกัน ดังนั้น ในช่วงเดือน
พฤษภาคมถึงมิถุนายน ให้ทำการตัดแต่งกิ่งในเบื้องต้น
เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการทำนอกฤดู โดย

กิ่งตอนรอการตัดไปจำหน่าย

รักษายอดชุดนี้เป็นอย่างดี อย่าให้เสียหาย ช่วงนี้ยังคงบำรุงต้นด้วยปุ๋ยสูตรตัวหน้าสูงเพื่อเร่งให้ใบชุดใหม่คลี่สุดจนกว่าจะเป็นใบเฟสลาด

พอดครบ 15 วันนับจากวันแรกที่เริ่มยอด ทำการพ่นสารพาโคลบิวทราโซล หรือเรียกย่อๆ ว่า PBZ 10% ที่อัตรา 80 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร เพื่อกดยอดอ่อนไม่ให้มีการแตกยอดใหม่อีกในช่วงนี้ วิธี

ตัดแต่งกิ่งออกให้เหลือแต่กิ่งหลัก พร้อมตัดแต่งกิ่งทางหนุและกิ่งที่ไม่ต้องการออกด้วย เพื่อให้ได้ยอดใหม่ชุดหนึ่งก่อนที่จะเข้าสู่วงจรการทำমনาวนอกฤดูและเป็นการเพิ่มพื้นที่สำหรับการติดลูกด้วย

ในช่วงกลางเดือนกรกฎาคมถึงต้นเดือนสิงหาคม เริ่มต้นด้วยการตัดเล็มปลายยอดกิ่งออกประมาณ 2 ข้อใบหรือที่ระยะ 5-10 ซม. นับเป็นวันแรกหรือวันที่ 1 ของวงจรการทำนอกฤดู โดยเล็มทุกยอด การให้ปุ๋ยทางดินช่วงนี้ยังคงเป็นสูตรโยกหน้าหรือสูตรไนโตรเจนสูง อย่างเช่น 21-7-14 หรือ 25-7-7 ใช้ร่วมกับปุ๋ยทางใบที่มีตัวหน้าสูงเช่นกัน การให้น้ำและพ่นยาป้องกันแมลงยังคงเป็นไปตามปกติ

หลังจากนั้นประมาณ 7-10 วันก็จะมียอดชุดใหม่แตกออกมา ก็จะทำกรพ่นป้องกันหนอนซอนใบด้วยสูตร 1-4-7 เพื่อรักษายอดมะนาวที่แตกมาใหม่พร้อมกับสารป้องกันแคงเกอร์ เพราะยอดชุดนี้เป็นชุดที่เราต้องทำการสะสมอาหารเพื่อทำการเตรียมพร้อมสำหรับการเปิดตาดอกทำนอกฤดู ดังนั้น จึงต้อง

พ่น ให้พ่นเป็นฝอยบางๆ พอเปียกใบ อย่าให้หยดลงพื้น เพราะสาร PBZ มีผลต่อระบบรากของต้นมะนาว อาจจะทำให้ชะงักการเจริญเติบโตได้ อาจจะใช้ฝ้ายหรือกระดาษหนังสือพิมพ์คลุมโคนต้นไว้ขณะพ่นสารด้วย เพื่อป้องกันในเบื้องต้น

วันที่ 30 นับจากวันแรกที่เริ่มยอด ใบชุดใหม่คลี่สุดเข้าสู่ระยะเฟสลาดแล้ว ทำการเปลี่ยนสูตรปุ๋ยเป็นสูตรโยกหลังให้ต้นมะนาวได้ทำการสะสมอาหารเพื่อเตรียมความพร้อมในการออกดอกด้วยปุ๋ยสูตร 15-5-20 หรือ 13-13-21 ทางดินทุกๆ 20 วัน ส่วนปุ๋ยทางใบก็เปลี่ยนใช้สูตรที่สัมพันธ์กัน อย่าง 10-20-30 หรือ 9-19-34 (นกเงือกแดง)

สลับกับ 0-52-34 หรือ 0-42-56 ทุกๆ 7 วันเพื่อช่วยยับยั้งการแตกใบอ่อน และช่วยสะสมอาหารช่วงนี้ให้กิ่งอาหารเสริมประเภทเร่งต้นเร่งใบทุกชนิด เพราะจะมีผลกับการคุมยอดไม่ให้แตกยอดซ้ำซ้อนในช่วงระยะเวลา 90 วันนับจากวันเล็มยอด

วันที่ 60 นับจากวันแรกที่เล็มยอดหรือวันที่ 45 จากการพ่นสาร PBZ ครั้งแรก ให้ทำการพ่นสาร PBZ ครั้งที่ 2 ในปริมาณเท่ากับครั้งแรก แล้วให้เริ่มทำการรดน้ำ ซึ่งอาจจะใช้วิธีคลุมโคนต้นด้วยพลาสติก โดยการคลุมทั้งแปลง ถ้าทำการคลุมไม่ได้ก็จะใช้ช่วงที่ฝนทิ้งช่วงเป็นตัวช่วย เพราะการที่เราทำการยกร่องแบบลูกฟูก จะทำให้น้ำสามารถระบายจากบนแปลงลงสู่ร่องได้เร็วกว่าแบบไม่ได้ยกร่อง อีกประการหนึ่งคือความสูงของแปลงลูกฟูกจะเป็นตัวช่วยให้รากมะนาวไม่สามารถถึงเอาน้ำที่ระบายลงร่องไปใช้ได้ เพราะรากมะนาวจะหากินอยู่ระดับผิวดิน ไม่ลึกมาก แต่ถ้าช่วงดังกล่าวมีฝนตกตลอดไม่สามารถทำการรดน้ำได้ ให้ใช้วิธีการเปลี่ยนใช้ปุ๋ยสูตรที่มีตัวหน้าเป็นศูนย์ อย่าง 0-0-60 ทางดินสลับกับปุ๋ยเดิมที่ใช้อยู่ทุกๆ 10 วัน ทางใบก็ใช้ตัวหน้า

เป็นศูนย์พ่นเช่นกัน เพราะต้องการตัดไนโตรเจนออกเพื่อให้ต้นมะนาวมีการสะสมอาหารและไมแตกยอดใหม่จนยอดชุดนี้มีอายุครบ 90 วัน ก็เพียงพอหรือพร้อมที่จะทำการเปิดตาดอกต่อไป แต่ทั้งนี้ต้องไม่ให้ปุ๋ยสูตรที่ตัวหน้าเป็นศูนย์ติดต่อกันนานเกินไป ต้องเปลี่ยนสลับใช้สูตรที่มีไนโตรเจนบ้าง ช่วงที่กำลังสร้างตาดอกมะนาวต้องการไนโตรเจนไม่สูง ใช้บ้างนิดหน่อยแต่ต้องไม่ขาด การใช้ปุ๋ยที่ตัวหน้าเป็นศูนย์ติดต่อกันจะบังคับออกดอก หรือชักนำให้ออกดอกได้ยาก

พองต้นน้ำจนใบเริ่มสลด ในกรณีนี้ที่งดน้ำได้เราจะทำการให้น้ำ ในครั้งแรกจะให้น้ำจนโชก พอครั้งต่อไปก็จะให้น้ำตามปกติ แต่ถ้ากรณีนี้ที่งดน้ำไม่ได้ ให้นับวันเอา โดยประมาณช่วงวันที่ 75-80 นับจากวันแรกของการเล็มยอด ให้ทำการพ่นเปิดตาดอกต้นมะนาวด้วยโพแทสเซียมไนเตรท โดยพ่นในอัตรา 80 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ซึ่งเป็นระยะที่พอๆ กันกับระบบการรดน้ำ อายุใบได้ มีการสะสมอาหารเพียงพอที่จะเปิดตาดอกแล้ว และหลังจากนี้ไปอีก 5-7 วันให้ทำการพ่นซ้ำอีกครั้ง เพื่อไปทำลายการพัก

ตัวของตาดอก ช่วยกระตุ้นให้ต้นมะนาวออกดอก

ช่วงประมาณวันที่ 90-100 นับจากวันเริ่มยอด หรือวันที่เข้าสู่วงจรการทำมะนาวนอกฤดู มะนาวจะเริ่มติดดอกมาให้เห็น ช่วงนี้จะพ่นด้วย แคลเซียม+โบรอน เพื่อช่วยให้เกสรแข็งแรงเพิ่มโอกาสติดผล ส่วนปุ๋ยทางดินและทางใบยังคงให้ ปุ๋ยสูตรโยกหลังอยู่

พอมะนาวเริ่มติดลูกขนาดเท่าหัวไม้ขีด ให้ พ่น GA หรือจิบเบอเรลลิน 5 ซีซี ร่วมกับ NAA

4.5% อัตรา 1-2 ซีซี ต่อน้ำ 20 ลิตร + สารจับใบ พ่นไปที่ลูกทำให้ช่อดอกและช่อผลเหี่ยว ช่วยลดการหลุดร่วงของดอกและผล ส่วนปุ๋ยให้เปลี่ยนมาใช้ปุ๋ยสูตรโยกหน้าตามเดิม

ช่วงติดลูกนี้ต้องระวังเพลี้ยไฟเป็นพิเศษ เพราะจะเข้าดูดกินน้ำเลี้ยงขอยอดอ่อน ดอก และทำลายผิวของผลมะนาวเสียหาย ไม่สวย เป็นผลทำให้ขายลูกมะนาวไม่ได้ราคาตามไปด้วย ทำการพ่นป้องกันด้วยอิมิดาคลอพริด (โปรวาโด) ไม่ควรใช้ประเภทยาร้อน เพราะมีผลต่อดอกและผลอ่อน

ของมะนาว

นับจากนี้ไปอีกประมาณ 4.5-5 เดือน ลูกมะนาวก็จะโตพอที่จะเก็บไปขายในช่วงที่มีราคาแพงได้พอดี คือช่วงเดือน มี.ค.- เม.ย. สำหรับมะนาวที่มีเปลือกหนา สามารถใช้ปุ๋ยสูตรโยกหลังอย่าง 15-5-20 ในช่วงก่อนเก็บผลผลิตประมาณ 1-1.5 เดือนเพื่อช่วยให้เปลือกบางลงได้ และที่สำคัญช่วงก่อนเก็บผลผลิตไม่ควรใส่ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมัก เพราะมีไนโตรเจนสูง จะทำให้เปลือกมะนาวหนาได้

หลังจากที่เก็บผลผลิตขายแล้ว ควรตัดแต่งกิ่งรักษาทรงพุ่มและความสูงของต้นมะนาว เพื่อคุมความสูงของต้นมะนาวให้อยู่ในระยะที่ต้องการสะดวกต่อการจัดการ ใส่ปุ๋ยเพื่อฟื้นฟูสภาพดินให้พร้อมสำหรับการทำนอกฤดูในครั้งต่อไป ช่วงนี้จะทำการใส่ปุ๋ยหมักสูตรวิศวกรรมแม่โจ้เพื่อปรับปรุงดิน และปรับสภาพดินให้ร่วนซุย คึ้นสภาพ เพราะการใช้ปุ๋ยเคมีต่อเนื่องเป็นเวลานานจะทำให้สภาพดินแข็ง การใช้ปุ๋ยหมักช่วยปรับโครงสร้างดิน นอกจากจะช่วยให้ดินฟูแล้ว ยังทำให้สัตว์เล็ก สัตว์น้อยที่เป็นประโยชน์อย่างเช่นไส้เดือนได้มาอาศัยช่วยพรวนดินให้กับต้นมะนาว รากมะนาวหาอาหารได้สะดวกเป็นผลให้ได้รับปุ๋ยและธาตุอาหารได้ดีกว่าดินที่มีสภาพแข็งและแน่น เป็นการฟื้นฟูสภาพดินแบบวิถีธรรมชาติ พร้อมทั้งจะให้ผลผลิตที่ดีให้กับเราต่อไป

แบบโซนปลูกชิดจน กิ่งเกิบลูกและกิ่ง พันธุ์ขาย คุณภาพเยี่ยม

ปัจจุบันที่สวนของคุณโมจิ ได้เปิดจำหน่ายกิ่งพันธุ์เป็นแบบกิ่งตอน และแบบลงถุงดำพร้อมปลูก พันธุ์ที่มีจำหน่ายก็คือ แป้นพวง แป้นรำไพ แป้นลำพูน และแป้นต่าง ราคากิ่งตอน 30 บาท